

Programmabegroting 2021

Natuur- en recreatieschap IJsselmonde

Ontwerpbegroting

2021

Inhoudsopgave

1. BESTUURLIJKE SAMENVATTING	2
1. UITGANGSPUNTEN	3
2. PROGRAMMAPLAN	4
3.1 PROGRAMMA 1: BEHEER, ONDERHOUD EN EXPLOITATIE GEBIEDEN	4
3.2 PROGRAMMA 2: ONTWIKKELING	8
3.3 OVERZICHT ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN	10
3.4 OVERZICHT OVERHEADKOSTEN	11
3. PARAGRAFEN	13
4.1 WEERSTANDSVERMOGEN EN RISICOBEBEERSING	13
4.2 ONDERHOUD KAPITAALGOEDEREN	18
4.3 FINANCIERING	20
4.4 GRONDBELEID	21
4.5 BEDRIJFSVOERING	23
5 FINANCIËLE BEGROTING	24
6 BIJLAGEN	31

1. Bestuurlijke samenvatting

Toekomst recreatieschap

De vijf gemeenten op IJsselmonde (Albrandswaard, Barendrecht, Hendrik-Ido-Ambacht, Ridderkerk en Zwijndrecht) in het Natuur- en recreatieschap IJsselmonde hebben in 2018 hun intenties uitgesproken, een intentieovereenkomst vastgelegd en in hun colleges bekrachtigd. Zij spraken naar elkaar uit in de komende jaren samen te willen werken. In het Dagelijks Bestuur van 30 november 2018 is besloten een bestuursopdracht 'naar een toekomstbestendig NRIJ' uit te laten voeren, met het oog op efficiency en organisatiestructuur bij afnemende bijdragen. Daartoe is in het voorjaar van 2019 een kwartiermaker aangesteld. De besturen van Natuur- en recreatieschap IJsselmonde hebben eind 2019 de conclusies en adviezen van de kwartiermaker ter harte genomen en deze "bouwstenen Transitie NRIJ" vastgesteld. Hierin wordt onder andere een contractduur voor de beheeropdracht van twee keer vier jaar, met een tussentijdse evaluatie, uitgesproken. De jaren 2020 en 2021 zullen verder worden benut om de werkzaamheden van recreatieschap en landschapstafel beter op elkaar af te stemmen. Bij opstelling van deze begroting waren nieuwe afspraken en vergezichten nog niet bekend. De begroting is op basis van de bestaande afspraken opgesteld.

Gebiedsontwikkeling

In 2019 is door het recreatieschap een verkenning gestart van de recreatiegebieden van het schap. Tevens is in 2019 vanuit de Landschapstafel IJsselmonde gestart met een opstelling van een Toekomstvisie. Uit beide trajecten zijn initiatieven voortkomen die in 2021 en volgende jaren worden uitgevoerd.

Financiële samenvatting

Voor 2021 ligt er een sluitende begroting, waarbij rekening is gehouden met een deelnemersbijdrage van € 1.428.549 (1,4% hoger dan de bijdrage 2020) en een provinciale subsidie van € 418.992 en bijdrage van de Gemeente Rotterdam van € 854.373. De deelnemersbijdrage wordt gespecificeerd weergegeven in programma 3.3. Voor een nadere specificatie van de lasten en baten wordt verwezen naar de diverse programma's en overzichten. In hoofdstuk 5 wordt ingegaan op de meerjarenraming en de vermogenspositie.

1. Uitgangspunten

Uitgangspunt voor de programmabegroting 2021 is bestaand en aanvaard beleid, zoals dat is vastgelegd in het besluit Uitgangspunten programmabegroting 2021, de programmabegroting 2020, de Najaarsrapportage 2019 en eventuele andere besluiten van het Algemeen Bestuur tot 1 maart 2020.

Opbrengsten uit huren, pachten en dergelijke worden conform de actuele contracten bijgesteld, ook worden eventuele nieuwe (externe) ontwikkelingen (bij bestaand beleid) meegenomen. De begroting Onderhoudskosten wordt gebaseerd op het meerjaren onderhoudsplan TBM. Structurele effecten die voortkomen uit de jaarrekening 2019 zullen worden verwerkt in een begrotingswijziging 2021.

Voor de prijsstijging op de ramingen voor 2021 is een indexatie van 1,4% toegepast, overeenkomstig het indexeringspercentage van de Kring van gemeentesecretarissen. Deze indexering wordt toegepast op alle lasten, met uitzondering van belastingen, verzekeringen, rentelasten en afschrijvingen. De indexering wordt in principe niet toegepast op de baten (voorzichtigheidsbeginsel). Voor de meerjarenraming 2022 tot en met 2024 is geen indexering toegepast.

De programmabegroting 2021 en de meerjarenraming 2022-2024 moeten, conform de uitgangspunten in het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV), structureel en reëel in evenwicht zijn. Dit houdt in dat structurele lasten kunnen worden gedekt met structurele baten. Als dit niet het geval is, is de kans groot dat op termijn een begrotingstekort ontstaat. De nadere uitwerking is opgenomen in de financiële begroting (zie hoofdstuk 5).

De programmabegroting moet half april voorafgaand aan het betreffende begrotingsjaar klaar zijn. Dit heeft te maken met bepalingen uit de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr).

In 2018 is het besluit genomen om de samenwerking met Staatsbosbeheer voor de jaren 2019 en 2020 voort te zetten. Waarna eind 2019 door het bestuur is besloten een opdrachtnemer voor het terreinbeheer telkens te contracteren voor twee maal vier jaar, met een tussentijdse evaluatie na de eerste vier jaar. In de tweede helft van 2020 moet duidelijk worden of en hoe de samenwerking met Staatsbosbeheer vanaf 2021 wordt voortgezet. Omdat er nog geen vastgestelde samenwerkingsovereenkomst is, wordt vooralsnog de dienstverlening overeenkomstig de begroting 2020 opgenomen.

2. Programmaplan

Het programmaplan is opgebouwd uit de volgende onderdelen:

- Programma 1 Beheer, onderhoud en exploitatie gebieden
- Programma 2 Ontwikkeling
- Overzicht algemene dekkingsmiddelen
- Overzicht overhead

In dit hoofdstuk wordt per programma een toelichting gegeven op de ambities, de voorgestelde aanpak om deze ambities te realiseren en de kosten hiervoor.

3.1 Programma 1: Beheer, onderhoud en exploitatie gebieden

Ambitie: Wat willen we bereiken?

De natuur- en recreatiegebieden vallend binnen de gemeenschappelijke regeling worden onderhouden conform het principe 'schoon, heel en veilig' voor een optimaal gebruik door de bezoekers. Onder het beheer van de gebieden vallen tevens diverse exploitaties, die bijdragen aan de recreatieve kwaliteit.

De netto-opbrengsten in de gebieden zijn optimaal.

Aanpak: Wat gaan we daarvoor doen?

Het beheer, onderhoud en de exploitatie van de gebieden wordt gerealiseerd door middel van de volgende producten:

1. Gebiedsbeheer
2. Economisch beheer
3. Regelgeving & handhaving
4. Communicatie

Ad.1 Gebiedsbeheer

Het product gebiedsbeheer betreft het doen onderhouden van de natuur- en recreatiegebieden en de daarbij behorende beheertaken. De basis voor de reguliere onderhoudswerkzaamheden is beschreven in het terreinbeheermodel (TBM). Dit model is opgebouwd uit doeltypen met specifieke recreatieve doelen en maatregelen gerelateerd aan marktconforme normprijzen per doeltype. Continue evaluatie van de onderhoudswerkzaamheden draagt bij aan het voortdurend actualiseren van het terreinbeheermodel en het beheersbaar houden van zowel de te treffen onderhoudsmaatregelen als de kosten.

Ten behoeve van de werkzaamheden voor het groot onderhoud wordt gebruik gemaakt van een jaarlijks geactualiseerde meerjarenonderhoudsprognose. Hiermee worden voorzieningen getroffen voor toekomstig groot onderhoud. Met behulp van het uitvoeren van diverse inspecties, wordt de staat van het beoogde groot onderhoud getoetst. De bevindingen uit deze voortdurende evaluatie worden verwerkt alvorens de werkzaamheden worden uitgevoerd.

Het product gebiedsbeheer bestaat verder uit:

- inventariseren en selecteren partijen die in staat zijn om (een deel van het) natuur- en recreatieschap te onderhouden;
- maken van afspraken met partijen

Nieuwe gebieden in beheer:

Polder Buitenland Zwijndrecht, Heerjansdam

In 2020 wordt de tweede fase gerealiseerd. Dit houdt in dat het areaal per 2021 toegevoegd wordt aan het te beheren gebied. De aanleg gebeurt in nauwe samenwerking tussen het schap en de gemeente Zwijndrecht. Het hele gebied wordt na oplevering in eigendom en beheer overgedragen aan het schap.

Ad.2 Economisch beheer

De taken die binnen economisch beheer worden uitgevoerd zijn:

- Beheer grondpositie
- Beheer exploitaties

Beheer grondposities

Het beheer van grondposities betreft het actief beheer van de grondpositie (gronden en opstallen binnen het werkingsgebied) zodanig dat dit bijdraagt aan de lange termijn strategie van het natuur- en recreatieschap. Het resultaat hiervan is dat voldaan wordt aan de rechten en plichten die het bezit van grond met zich meebrengt. Hieronder valt ook het afstoten van posities die geen recreatief belang dienen, als het verwerven van gronden die van belang kunnen zijn voor toekomstige ontwikkelingen van het natuur- en recreatieschap. Voor 2021 worden er geen grote mutaties in de grondpositie verwacht.

Beheer exploitaties

Het beheer van exploitaties is tweeledig:

1. het heeft betrekking op het constructief meedenken met verzoeken en uitbreidingswensen van gevestigde of nieuwe ondernemers ten aanzien van het gebruik van schapsgronden en – opstallen. In beginsel wordt hier medewerking aan verleend middels het aangaan van overeenkomsten, waarin zo nodig privaatrechtelijke afspraken worden vastgelegd. Uiteraard mits deze passend zijn binnen de huidige ambities van het natuur- en recreatieschap en binnen de kaders van de schapsdoelstelling (zoals het grondprijzenbeleid) en het (gemeentelijk) planologisch beleid.
2. het heeft betrekking op het actief administratief, financieel, juridisch en relationeel beheren van bestaande overeenkomsten. Hiermee wordt onder andere een stabiele geldstroom nagestreefd, waarbij tenminste het huidige niveau wordt gehandhaafd.

Indien ten behoeve van ontwikkelingen of kwaliteitsimpulsen behoefte is aan ondersteuning op het gebied van vastgoed (economisch beheer), dan worden hiervoor de benodigde uren in een separaat urenbudget of krediet opgenomen.

Ad.3 Regelgeving & handhaving

Regelgeving & handhaving bestaat uit de volgende onderdelen:

- Vergunningen, ontheffingen en toestemmingen
- Toezicht en handhaving

Vergunningen, ontheffingen en toestemmingen

De natuur- en recreatiegebieden kunnen gebruikt worden voor het recreëren door individuen en door groepen. Voor beide vormen van gebruik geldt dat niet alles altijd mag en kan. Wanneer een gebruiker, organisatie of ondernemer een bepaalde activiteit wil uitvoeren binnen het recreatieschap, vraagt hij hiervoor een vergunning, ontheffing of toestemming aan bij Staatsbosbeheer. Dit komt voort uit de doelstellingen van de gemeenschappelijke regeling en vastgestelde verordening. Staatsbosbeheer verleent vergunningen en ontheffingen op basis van de vastgestelde verordening van het schap. Toestemmingen worden vanuit de eigenstandige privaatrechtelijke bevoegdheid van het schap zelf gegeven.

Toezicht en handhaving

Toezicht en Handhaving (T&H) bestaat uit de onderdelen gastheerschap, toezicht en daadwerkelijke handhaving. Tevens is de regierol bij samenwerking van belang. De invulling van deze onderdelen leidt tot een compleet palet van activiteiten op de doelstelling “schoon, heel en veilig” in een gebied. Dit palet wordt ingevuld op basis van de aard, inrichting en het gebruik van het gebied.

Basisuitgangspunten voor de inzet van T&H zijn de veiligheid van de gebruikers van de gebieden zo goed mogelijk waarborgen en de eigendommen van het schap schoon en heel te houden. Hiermee wordt prioriteit gegeven aan de veiligheid van de recreant en worden andere zaken alleen aangepakt als de beschikbare middelen niet volledig aan handhaving besteed moeten worden.

Ad.4 Communicatie

Het bestuur wordt ondersteund in het vertalen van haar ambities aan het publiek en de stakeholders. Dit wordt bereikt door de communicatie zoveel mogelijk af te stemmen op de recreatieve wensen van bewoners en recreanten, maar ook door samenwerking met ondernemers en gebiedspartijen. Grote (ontwikkel)projecten worden vanuit communicatief perspectief geadviseerd en begeleid.

Beheer, onderhoud en exploitatie gebieden: Wat gaat het kosten?

Programma 1. Beheer, onderhoud en exploitatie gebieden	Rekening 2019	Begroting 2020 na wijziging	Begroting 2021
Lasten			
Inrichting, beheer en exploitatie	2.640.389	2.796.098	2.701.000
Regelgeving & handhaving	165.428	171.800	174.200
Communicatie	17.183	24.000	24.400
Totaal lasten	2.823.000	2.991.898	2.899.600
Baten			
Inrichting, beheer en exploitatie	897.299	727.900	735.200
Regelgeving & handhaving	-	-	-
Communicatie	-	-	-
Totaal baten	897.299	727.900	735.200
Saldo gewone bedrijfsvoering	1.925.701-	2.263.998-	2.164.400-
Kredieten			
Lasten kredieten	-	-	-
Baten kredieten (bijdragen derden)	-	-	-
Saldo kredieten	-	-	-
Totaal saldo van baten en lasten	1.925.701-	2.263.998-	2.164.400-
Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves			
Toevoeging reserves	27.700	27.700	128.114
Onttrekking reserves	-	15.000	15.000
Saldo toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	27.700-	12.700-	113.114-
Resultaat	1.953.401-	2.276.698-	2.277.514-

3.2 Programma 2: Ontwikkeling

Ambitie: Wat willen we bereiken?

In afwachting van nadere besluitvorming over dit programma vindt afstemming tussen Staatsbosbeheer en het bestuur plaats hoe dit programma ten uitvoer wordt gebracht. De implementatie van mogelijke nieuwe ontwikkelingen die passen binnen de doelstelling van de gemeenschappelijke regeling en die een recreatieve meerwaarde opleveren en/of de natuurwaarde versterken zal hierbij meegenomen worden.

Planvorming & gebiedsontwikkeling

In 2019 heeft het Algemeen Bestuur ingestemd met het besluit om Planvorming en Gebiedsontwikkeling te organiseren vanuit de deelnemende gemeenten. Daarmee vervalt dit programma als onderdeel van de begroting. Aangezien het proces nog in volle gang is en hierover in 2020 duidelijkheid komt, wordt vooralsnog het budget wel opgenomen in de begroting. De daadwerkelijke invulling zal via een begrotingswijziging worden verwerkt.

Ontwikkeling: Wat gaat het kosten?

Programma 2. Ontwikkeling	Rekening 2019	Begroting 2020 na wijziging	Begroting 2021
Lasten			
Planvorming & gebiedsontwikkeling	116.700	120.700	122.400
Totaal lasten	116.700	120.700	122.400
Baten			
Planvorming & gebiedsontwikkeling	-	-	-
Totaal baten	-	-	-
Saldo gewone bedrijfsvoering	116.700-	120.700-	122.400-
Kredieten			
Lasten kredieten	33.259	-	-
Baten kredieten (bijdragen derden)	24.411	-	-
Saldo kredieten	8.848-	-	-
Totaal saldo van baten en lasten	125.548-	120.700-	122.400-
Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves			
Toevoeging reserves	19.000	19.000	19.000
Onttrekking reserves	26.212	-	-
Saldo toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	7.212	19.000-	19.000-
Resultaat	118.336-	139.700-	141.400-

3.3 Overzicht algemene dekkingsmiddelen

Algemene dekkingsmiddelen

Algemene Dekkingsmiddelen	Rekening 2019	Begroting 2020 na wijziging	Begroting 2021
Lasten			
Algemene dekkingsmiddelen	497	500	-
Onvoorziene lasten		-	-
Totaal lasten	497	500	-
Baten			
Subsidiebijdrage	1.362.500	1.261.773	1.273.365
Deelnemersbijdrage	1.272.365	1.408.825	1.428.549
Totaal baten	2.634.865	2.670.598	2.701.914
Saldo gewone bedrijfsvoering	2.634.368	2.670.098	2.701.914
Kredieten			
Lasten kredieten		-	-
Baten kredieten (bijdragen derden)		-	-
Saldo kredieten	-	-	-
Totaal saldo van baten en lasten	2.634.368	2.670.098	2.701.914
Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves			
Toevoeging reserves		-	-
Onttrekking reserves		-	-
Saldo toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	-	-	-
Resultaat	2.634.368	2.670.098	2.701.914

Subsidiebijdrage Provincie Zuid-Holland € 418.992

Subsidiebijdrage Gemeente Rotterdam € 854.373

Deelnemersbijdragen

Verdeling deelnemersbijdrage	Aandeel in nadelig exploitatiesaldo	Percentage	Inwoneraantallen per 1-1-2019
Gemeente Albrandswaard	184.386	13%	25.271
Gemeente Barendrecht	355.134	25%	48.673
Gemeente Hendrik-Ido-Ambacht	225.938	16%	30.966
Gemeente Ridderkerk	337.390	24%	46.241
Gemeente Zwijndrecht	325.701	23%	44.639
	1.428.549	100%	195.790
Totaal	1.428.549		

De subsidie Provincie Zuid-Holland en de Gemeente Rotterdam is verantwoord onder de Algemene dekkingsmiddelen.

3.4 Overzicht Overheadkosten

Ambitie: Wat willen we bereiken?

Gestreefd wordt naar kwalitatief hoogwaardige bestuurlijke en juridische advisering aan het dagelijks bestuur en het algemeen bestuur, over ten minste de volgende aandachtsgebieden:

- lopende zaken, beleid, ontwikkelingen en toekomst van het schap;
- nieuwe of gewijzigde wet- en regelgeving die van invloed zijn op het schap

Daarbij wordt rekening gehouden met wat er speelt op de betreffende beleidsvelden en met het netwerk binnen en buiten het schap. Dit netwerk bestaat uit schapsdeelnemers, ambtelijk apparaat, natuur- en milieuorganisaties en stakeholders in het schapsgebied.

Tevens het voorbereiden van bestuursvergaderingen inclusief een verslaglegging van bestuursvergaderingen en het zorgdragen voor het uitvoeren van de actiepunten.

Aanpak: Wat gaan we daarvoor doen?

De ondersteuning van het dagelijks en het algemeen Bestuur vindt plaats door het leveren van de volgende producten:

1. Bestuursproducten
2. Juridische ondersteuning en advisering
3. Financiën

Ad.1 Bestuursproducten

De bestuursproducten omvatten:

- Het voorbereiden en plannen van bestuursvergaderingen
- Het verslagleggen van bestuursvergaderingen en het (laten) uitvoeren wat afgesproken is
- Het signaleren van knelpunten in de uitvoering en het aandragen van oplossingen
- Eerste aanspreekpunt zijn voor schapsdeelnemers, ambtelijk apparaat en stakeholders voor alle zaken/ projecten die in schapsverband spelen
- Het vertegenwoordigen van de schapsbesturen in ambtelijke en bestuurlijke netwerken en gremia van de deelnemers

Ad.2 Juridische ondersteuning en advisering

Dit product heeft betrekking op de (algemene) juridische advisering op het gebied van publiek- en privaatrecht en het implementeren, toepassen en evalueren van wet- en regelgeving relevant voor de gemeenschappelijke regeling (Wet gemeenschappelijke regelingen en Algemene wet bestuursrecht). Ook het behandelen van bezwaar- en beroepzaken en zaken op grond van de Wob (Wet openbaarheid van bestuur) en Wet Bibop (Wet Bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur), behoren tot de juridische ondersteuning en advisering.

Ad.3 Financiën

In het kader van de financiële ondersteuning worden de volgende activiteiten uitgevoerd:

- verzorgen van de financiële administratie van de gemeenschappelijke regeling: tijds- en systematische vastlegging van baten, lasten en in- en uitgaande geldstromen;

- incasseren van gelden als gevolg van verkoop, heffing en/of in privaatrechtelijke overeenkomsten overeengekomen vergoedingen.
- toetsen van bestuursvoorstellen op incidentele en/of structurele financiële consequenties;
- het voeren van periodieke budgetgesprekken met budgethouders en projectleiders
- opstellen van de planning & control producten, zoals begroting, najaarsrapportage en jaarstukken;
- begeleiden van de werkzaamheden van de accountant (interim controle, subsidie-controles, jaarrekeningcontrole).

Financiën: Wat gaat het kosten?

Overhead	Rekening 2019	Begroting 2020 na wijziging	Begroting 2021
Lasten			
Bestuursproducten	103.294	109.100	110.600
Juridische ondersteuning en advisering	61.600	67.100	68.000
Financiën	85.247	77.500	104.400
Totaal lasten	250.141	253.700	283.000
Baten			
Bestuursproducten	-	-	-
Juridische ondersteuning en advisering	-	-	-
Financiën	-	-	-
Totaal baten	-	-	-
Saldo gewone bedrijfsvoering	250.141-	253.700-	283.000-
Kredieten			
Lasten kredieten	57.320	-	-
Baten kredieten (bijdragen derden)	-	-	-
Saldo kredieten	57.320-	-	-
Totaal saldo van baten en lasten	307.461-	253.700-	283.000-
Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves			
Toevoeging reserves	-	-	-
Onttrekking reserves	57.320	-	-
Saldo toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	57.320	-	-
Resultaat	250.141-	253.700-	283.000-

3. Paragrafen

4.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Het weerstandsvermogen weerspiegelt de mate waarin het schap in staat is middelen vrij te maken om de risico's die zich in de praktijk voordoen op te vangen zonder dat dit betekent dat het beleid veranderd / ingekrompen moet worden.

Conform de nota weerstandsvermogen wordt de ratio weerstandsvermogen berekend om te bepalen of het schap in staat is voldoende financiële middelen vrij te maken voor het dekken van de risico's op het moment dat de risico's zich voordoen. Voor de waardering van het toereikend zijn van het weerstandsvermogen wordt de volgende tabel gehanteerd.

Ratio weerstandsvermogen

Waarderingscijfer	Ratio weerstandsvermogen	Betekenis
A	$> 2,0$	Uitstekend
B	$1,4 < x < 2,0$	Ruim voldoende
C	$1,0 < x < 1,4$	Voldoende
D	$0,8 < x < 1,0$	Matig
E	$0,6 < x < 0,8$	Onvoldoende
F	$< 0,6$	Ruim onvoldoende

Risicoanalyse

Risico's	Aard van het risico	Financiële omvang risico	Kans van optreden* H/M/L	Impact (uitgaande van vier jaar)
1. Invoering van de Vennootschapsbelasting (Vpb) voor overheidsondernemingen	Structureel	PM	Gemiddeld	PM
2. Pendrechtse Molen	Structureel	135.000	Hoog	108.000
3. Economische grondzaken	Incidenteel en structureel	PM	Gemiddeld	PM

* De financiële impact wordt berekend door bij een hoog risico 80%, bij een gemiddeld risico 50% en bij een laag risico 20% van het bedrag van de financiële omvang te nemen.

Risico 1: Invoering van de Vennootschapsbelasting (Vpb) voor overheidsondernemingen

Met ingang van 1 januari 2016 is de Vpb-plicht voor overheidslichamen, waaronder gemeenschappelijke regelingen, ingevoerd. De vennootschapsbelastingrisico's zijn inmiddels in beeld gebracht. Daarbij is uitgegaan van de begroting 2015 en de realisatie

2016. Per activiteit of cluster van activiteiten is beoordeeld of met de uitvoering van de betreffende activiteit een onderneming in fiscaalrechtelijke zin wordt gedreven. Er is sprake van een fiscale onderneming indien aan elk van de volgende drie voorwaarden is voldaan:

1. Duurzame organisatie van kapitaal en arbeid;
2. Deelname aan het economisch verkeer;
3. Winstoogmerk en/of concurrentie.

Voor een aantal activiteiten, dat valt onder economisch beheer (huren en erfpacht) is waarschijnlijk geen sprake van een fiscale onderneming, omdat geen sprake is van deelname aan het economisch verkeer. Aan dit criterium is niet voldaan aangezien de activiteiten beperkt zijn tot 'normaal vermogensbeheer'. In dit geval kan worden gesteld dat sprake is van normaal vermogensbeheer, omdat er slechts beperkt arbeid wordt verricht en er geen causaal verband is tussen arbeid en rendement.

Voor de overige activiteiten is ook geen sprake is van een fiscale onderneming omdat geen sprake is van structurele vermogensoverschotten dan wel wordt het standpunt ingenomen dat een vrijstelling kan worden toegepast, zodat geen vennootschapsbelasting is verschuldigd.

Aangezien het ingenomen standpunt van de Recreatieschappen (nog) niet is afgestemd met de Belastingdienst, blijft de vennootschapsbelasting een risico. Dit is echter niet te kwantificeren en wordt derhalve beschouwd als een PM-post.

Risico 2: Pendrechtse Molen (onverwachte gebreken)

Het is denkbaar dat een gebrek aan het object wordt geconstateerd, dat meer kost dan het gereserveerde budget. Via actualisering van de notitie 'Risico's m.b.t. de Pendrechtse Molen' is bovenstaand risico onderbouwd. In lijn met de huidige nota Grondbeleid zou verkoop van de molen aan de orde zijn. In het recente verleden is geprobeerd de molen te vermarkten, maar dat is geen haalbare zaak gebleken. Mocht zich een koper voor € 1,- melden, die de molen en grond openbaar toegankelijk wil houden dan wordt daar onmiddellijk op ingesprongen.

Risico 3: Economische grondzaken

Bodemverontreiniging. In een gebied als IJsselmonde kunnen milieuverontreinigingen aanwezig zijn die momenteel niet bij het schap bekend zijn en waarvan de veroorzaker na ontdekking niet kan worden aangesproken. In een aantal gevallen kan het schap echter wel verantwoordelijk gehouden worden voor de kosten van sanering. De kosten hiervoor zullen pas bekend worden wanneer een dergelijke milieuverontreiniging wordt aangetroffen.

In een groot aantal gebieden binnen IJsselmonde bevindt zich vervuild havenslib, vooral langs de Oude Maas is veel vervuild havenslib gebruikt. Het schap heeft hier een plicht om de aanwezige leef lagen op voldoende dikte te houden. Om de kosten goed in te schatten moet een inventarisatie worden gehouden

Wanneer er nieuwe ontwikkelingen komen voor bestaande gebieden, zal nagegaan moeten worden of er vervuiling is. Indien er sprake is van vervuiling zal eerst een saneringsplan moeten worden opgesteld.

Pandeigenaar (bijzonder risico): één van de twee brugwachtershuisjes in Vredepolder wordt vooralsnog verhuurt aan de Staat. De beheerderswoning in de Johannapolder wordt tijdelijk verhuurt in afwachting van uitvoering van fase 3 van de marktacquisitie. Het schap is verantwoordelijk voor uitvoering van het groot onderhoud van al haar al of niet verhuurde panden, doch is dit niet in TBM opgenomen. Daarnaast is zij verantwoordelijk voor de risico's (waarvoor een opstalverzekering is afgesloten).

Calamiteiten oever Oude Maas (bijzondere contractrisico): het schap huurt/pacht langs de Oude Maas diverse grondpercelen van de Staat. Conform enkele contracten is het schap verantwoordelijk voor het onderhoud van de oevers van de Oude Maas. De staat heeft bij de herziening van het erfpacht Johannapolder van deze contractvoorwaarde niet willen afwijken. In de praktijk hebben de afgelopen tientallen jaren enkele aanvaringen van schepen in de oever plaatsgevonden, waarbij de Staat de schadeherstelwerkzaamheden op zich heeft genomen.

Economische crisis (bijzondere contractrisico): als gevolg van de economische crisis is het niet uitgesloten dat een van de relaties van het schap om een canonverlaging zal vragen. Dit zou tot gevolg kunnen hebben dat er naar een nieuwe relatie gezocht moet worden of indien die moeilijk te vinden is zullen de inkomsten naar beneden bij gesteld moeten worden.

Groot onderhoud op verhuurde gronden (Incidenteel risico): In beginsel is NRIJ verantwoordelijk voor het groot onderhoud van de gronden en daarop aanwezige beplanting (denk aan essentakziekte), oevers e.d., mits de huurder het dagelijks onderhoud naar behoren heeft uitgevoerd.

Ratio Weerstandsvermogen

Zoals hiervoor aangegeven wordt de ratio weerstandsvermogen berekend om te bepalen of het schap in staat is voldoende financiële middelen vrij te maken voor het dekken van de risico's op het moment dat de risico's zich voordoen.

Na aftrek van de lopende claims op de reserves van 180.000 euro is de stand van de Algemene Reserve per eind 2019 ca € 765.000.

De gekwantificeerde risico's bedragen ca. € 108.000. De berekening van het weerstandsvermogen komt dan uit op een ratio van >2 met een bijbehorend waarderingscijfer A. Daarmee is de ratio van het Weerstandsvermogen uitstekend te noemen.

Kengetallen

Voor het verhogen van de transparantie en om makkelijker inzicht te krijgen in de financiële positie en de baten en de lasten zijn met ingang van de begroting 2017 een aantal voorgeschreven kengetallen opgenomen. De kengetallen staan in onderstaande tabel.

Kengetallen	Rekening 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
netto schuldquote	-79%	-69%	-71%	-67%	-73%	-75%
netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	-79%	n.b.	n.b.	n.b.	n.b.	n.b.
solvabiliteitsratio	71%	75%	76%	78%	77%	77%
structurele exploitatieruimte	10%					

Deze kengetallen geven enig inzicht in de financiële positie en de financiële weerbaar- en wendbaarheid van de organisatie.

De netto schuldquote geeft een beeld van het niveau van de schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen. Bij de “netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen” worden ook de verstrekte leningen meegenomen.

Een negatieve schuldquote geeft in feite aan dat er per saldo geen sprake is van een schuld.

De solvabiliteitsratio wordt berekend als het percentage van het totale eigen vermogen ten opzichte van het totale vermogen van het schap. Dit geeft inzicht in de mate waarin het schap in staat is om aan haar financiële verplichtingen te voldoen.

Het kengetal “structurele exploitatieruimte” geeft aan of de structurele baten groter zijn dan de structurele lasten. Dit wordt in het kengetal als percentage van de totale baten uitgedrukt. Dit kengetal zegt in feite iets over het structurele jaarrekeningsaldo, d.w.z. zonder alle incidentele baten en lasten.

EMU saldo

Berekening EMU-saldo 2021-2024 (x 1.000)					
Omschrijving	Telling	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves	+/+	131	50	52	54
Afschrijvingen tlv de exploitatie	+/+	34	34	34	34
Bruto dotaties aan de post voorzieningen ten laste van de exploitatie	+/+	-27	-102	137	-9
Investerings in (im)materiële vaste activa die op de balans worden geactiveerd	-/-	0	0	0	0
Baten uit bijdragen van andere overheden, de Europese Unie en overigen, die niet op de exploitatie zijn verantwoord en niet al in mindering zijn gebracht op investeringen in (im)materiële vaste activa	+/+	0	0	0	0
Aankoop van grond en uitgaven aan bouw-, woonrijp maken	-/-	0	0	0	0
Lasten op balanspost Voorzieningen voor zover deze transacties met derden betreffen	-/-	0	0	0	0
Verwachte boekwinst bij verkoop effecten en verwachte boekwinst bij verkoop (im)materiële vaste activa	-/-	0	0	0	0
Aandeel in EMU-saldo		138	-18	223	79

4.2 Onderhoud kapitaalgoederen

Het goed onderhouden van de gebieden is een belangrijke taak voor het schap om duurzaam gebruik mogelijk te maken. Als basis voor het plannen van regulier- en groot onderhoud en vervangingsinvesteringen wordt het Terrein Beheer Model (TBM) gehanteerd. Dit model is gebaseerd op zogenaamde doeltypes (bijvoorbeeld speel- en ligweide, strand of bos) waarvoor een gestandaardiseerde inrichting met daarbij behorende onderhoudscycli en normkosten zijn bepaald. Het totaal aan oppervlaktes, stuks en lengte van de aanwezige doeltypes bepaalt met de cycli en de normkosten de geplande uitgaven voor meerjarig duurzaam onderhoud.

De geplande uitgaven van groot onderhoud fluctueren van jaar tot jaar. Dit kan een direct en groot effect hebben op het jaarresultaat en daarmee op de jaarlijkse deelnemersbijdrage. Om dit ongewenste effect zoveel mogelijk te voorkomen heeft het schap ervoor gekozen om een egalisatievoorziening groot onderhoud in te stellen. Jaarlijks wordt een vastgestelde dotatie ten laste van de exploitatie gebracht en de werkelijke onderhoudslasten worden ten laste van de Voorziening verantwoord.

Jaarlijks worden de geplande uitgaven, de dotatie en de werkelijke kosten gemonitord. Vervangingsinvesteringen voor kunstwerken (>€ 50.000) en gebouwen worden apart aan het bestuur ter besluitvorming aangeboden.

Onderstaande tabel geeft het verwachte verloop van de voorziening Groot Onderhoud weer voor de komende jaren.

Stand van voorziening	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Stand voorziening per 1/1	861.325	1.071.562	764.935	737.859	635.957	772.584
Dotatie	635.800	549.800	549.800	549.800	549.800	549.800
Onttrekking	425.562	856.427	576.876	651.702	413.174	558.719
Stand voorziening per 31/12	1.071.562	764.935	737.859	635.957	772.584	763.664

Het meerjarenonderhoudsplan is gerelateerd aan het Terrein Beheer Model en de daarin opgenomen doeltypes. Sommige doeltypes kennen fluctuaties in de uitgaven en vragen een planning met een meerjarenperspectief. Deze doeltypes zijn ondergebracht in specifieke categorieën, zoals baggeren of asfalt. In onderstaand staafdiagram zijn de geplande uitgaven (alleen de materiële lasten) op de verschillende categorieën weergegeven.

In 2021 zijn de volgende werkzaamheden gepland (excl. P):

Categorie	2021
TBM-overig	22.631
Bos	86.458
Solitair en knotbomen	67.121
Duikers	-
Niet normatieve assets (lampjes)	15.762
Asfalt	30.389
Bagger	97.200
Elementenverharding	55.512
Gras	-
Halfverharding	44.000
Harde oevers	115.533
Steenbestorting	-
Strand	-
Zwemwater	19.200
Gebouwen	4.569
Bruggen	18.500
Vlonders en steigers	-
Totaal geplande uitgaven GO excl P	576.876

4.3 Financiering

Kasgeldlimiet

Tot het kasgeld behoren alle vlottende schulden < 1 jaar, de contante gelden in kas, de uitgaande gelden < 1 jaar en de tegoeden / schulden rekening-courant. Doel van de kasgeldlimiet is het beperken van de renterisico's op de korte schuld. De korte schuld is bedoeld voor de lopende uitgaven en zodoende is de limiet gekoppeld aan het begrotingstotaal. De kasgeldlimiet is vastgesteld op 8,2% van het totaal van de jaarbegroting bij aanvang van het jaar. Er is voldaan aan de kasgeldlimiet, aangezien er per saldo geen sprake is van een kortlopende schuld.

Renterisiconorm

De renterisiconorm stelt een limiet aan het renterisico over de lange termijn financiering. Het renterisico is het geldbedrag aan leningen dat in een bepaald jaar aan renteherziening en herfinanciering onderhevig is. Het renterisico mag maximaal 20% van het begrotingstotaal per 1 januari van het betreffende kalenderjaar bedragen. De renterisiconorm benadrukt het belang van een goede spreiding van de leningenportefeuille en de renterisico's. Er zijn meerdere uitstaande geldleningen zonder renteherziening gedurende de looptijd. Er is geen sprake van herfinanciering. Derhalve is er geen renterisico.

Schatkistbankieren

Het schatkistbankieren is gebaseerd op het principe van zero-balancing. Zero-balancing betekent het dagelijks overboeken van het saldo boven een vastgesteld drempelbedrag van minimaal € 250.000 en maximaal € 2,5 miljoen op een bankrekening ten gunste van de rekening-courant die een decentrale overheid heeft bij de schatkist dan wel het aanvullen van een bankrekening ten laste van de rekening-courant die een decentrale overheid heeft bij de schatkist. Voor het schap zijn de benodigde overeenkomsten met het Rijk afgesloten. Dagelijks worden de rekeningen bij een vooraf vastgesteld bedrag automatisch overgeboekt (afgeroomd) naar de rekening courant die het schap heeft bij 's Rijks schatkist.

4.4 Grondbeleid

Algemeen

Het dagelijks bestuur heeft in 2016 de nota grondbeleid vastgesteld. Binnen dit grondbeleid staan enkele uitgangspunten centraal.

- Grond is een middel en geen doel. Voorop staat dat grond en vastgoed middelen zijn om schapsdoelen te bereiken; grondbeleid beantwoordt niet de vraag welke beleidsdoelen bereikt dienen te worden. Die vraag wordt beantwoord in bijvoorbeeld schapsvisies, gebiedsplannen en specifieke projecten. Grondbeleid faciliteert, is op uitvoering gericht en geeft handvatten voor het realiseren van doelstellingen op het vlak van natuur en (openlucht)recreatie, binnen de kaders van de gemeenschappelijke regeling.
- Bij en met de inzet van grond en vastgoed wordt financiële optimalisatie (van zowel kosten als opbrengsten) nagestreefd. Hiermee wordt bijgedragen aan het resultaat van de schapsbegroting.
- Bij en met de inzet van grond en vastgoed wordt samenwerking met gebiedspartijen gezocht. Samenwerking en verbinding met andere publieke en private actoren biedt verbeterde kansen om de ambities voor natuur en recreatie te realiseren. Daarbij is het schap zich steeds bewust van haar rol ten opzichte van andere partijen (waaronder gemeenten, ook gelet op hun planologisch primaat). Het schap handelt in beginsel alleen binnen de begrenzing van taken en doelstellingen zoals vastgelegd in de gemeenschappelijke regeling.
- Hoewel het schap zelf geen grond- of opstalexploitaties voert, heeft zij in haar aanpak een actieve houding. Hierbij stuurt zij – in samenwerking met de andere gebiedspartijen - actief op programmering, kostenbeheersing en opbrengstoptimalisatie. Het schap werkt innovatief en extern gericht, zoekt naar nieuwe verbanden tussen enerzijds grond en vastgoed en anderzijds maatschappelijke of commerciële (verdien)modellen van derden en geeft waar mogelijk ruimte aan nieuwe technologieën en duurzame toepassingen.
- Het schap zet in op risicomanagement dat past bij het specifieke risicoprofiel. Daarbij geldt dat het schap in beginsel niet risicodragend deelneemt in gebieds- en vastgoed)ontwikkelingen en niet zelf grond-of opstalexploitaties voert.
- Bij de inzet van grond en vastgoed werkt het schap transparant en marktconform.

Voor het te voeren grondprijnsbeleid zijn kaders vastgelegd in de periodiek vast te stellen Grondprijnsbrief.

Financieel

Naast het algemene uitgangspunt van financiële optimalisatie is de inzet vooral gericht op het behoud van het huidige niveau van inkomsten in de schapsbegroting. Ondanks het economisch herstel en de toegenomen investeringsbereidheid van ontwikkelende partijen

staat de financiële positie van gevestigde ondernemingen in het schapsgebied nog steeds onder druk.

Schapsspecifiek

In programma 1 van de begroting wordt ingegaan op de specifieke grond- en vastgoedontwikkelingen en de daarbij geldende financiële prognoses, kansen en risico's. Daarnaast wordt verwezen.

4.5 Bedrijfsvoering

Productomschrijving	Beheer, onderhoud en exploitatie gebieden	Ontwikkeling	Algemene dekkingsmiddelen	Overhead	Totaal
Gebiedsbeheer	719.300				719.300
Economisch beheer	53.300				53.300
Regelgeving & handhaving	173.400				173.400
Communicatie	12.200				12.200
Planvorming & gebiedsontwikkeling		122.400			122.400
Bestuursproducten				108.000	108.000
Juridische ondersteuning & advisering				64.600	64.600
Financiën				66.700	66.700
Subtotaal	958.200	122.400	-	239.300	1.319.900
Dienstverlening in uitgaven voorziening Groot Onderhoud	104.000				104.000
Totaal					1.423.900

5 Financiële begroting

Overzicht van baten en lasten 2021

Overzicht van baten en lasten	Rekening 2019	Begroting 2020 na wijziging	Begroting 2021
<i>Gewone bedrijfsvoering</i>			
LASTEN			
Programma 1. Beheer, onderhoud en exploitatie gebieden	2.823.000	2.991.898	2.899.600
Programma 2. Ontwikkeling	116.700	120.700	122.400
Algemene dekkingsmiddelen	497	500	-
Overhead	250.141	253.700	283.000
Totaal lasten	3.190.338	3.366.798	3.305.000
BATEN			
Programma 1. Beheer, onderhoud en exploitatie gebieden	897.299	727.900	735.200
Programma 2. Ontwikkeling	-	-	-
Algemene dekkingsmiddelen	2.634.865	2.670.598	2.701.914
Overhead	-	-	-
Totaal baten	3.532.164	3.398.498	3.437.114
SALDO			
Programma 1. Beheer, onderhoud en exploitatie gebieden	1.925.701	2.263.998	2.164.400
Programma 2. Ontwikkeling	116.700	120.700	122.400
Algemene dekkingsmiddelen	2.634.368-	2.670.098-	2.701.914-
Overhead	250.141	253.700	283.000
Saldo gewone bedrijfsvoering	341.826	31.700	132.114
Kredieten			
<i>Lasten kredieten</i>	90.579	-	-
- Programma 1	-	-	-
- Programma 2	33.259	-	-
- Overhead	57.320	-	-
<i>Baten kredieten (bijdragen derden)</i>	24.411	-	-
- Programma 1	-	-	-
- Programma 2	24.411	-	-
Saldo kredieten	66.168-	-	-
Totaal saldo van baten en lasten	275.658	31.700	132.114
Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves			
<i>Toevoeging reserves</i>	46.700	46.700	147.114
- Programma 1	27.700	27.700	128.114
- Programma 2	19.000	19.000	19.000
- Algemene dekkingsmiddelen	-	-	-
<i>Onttrekking reserves</i>	83.532	15.000	15.000
- Programma 1	-	15.000	15.000
- Programma 2	26.212	-	-
- Algemene dekkingsmiddelen	-	-	-
- Overhead	57.320	-	-
Saldo toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	36.832	31.700-	132.114-
Resultaat	312.490	-	-

Toelichting op het overzicht van baten en lasten

Het overzicht van lasten en baten is als volgt opgebouwd:

Reguliere lasten en baten bedrijfsvoering

Dit onderdeel betreft de exploitatielasten en –baten van de structurele activiteiten. Dit zijn de jaarlijks min of meer in dezelfde vorm terugkerende activiteiten. Op basis van deze informatie kunnen meerjarige trends en ontwikkelingen worden geschetst.

Diverse lasten en baten bedrijfsvoering

In tegenstelling tot de reguliere lasten en baten komen deze exploitatielasten en – baten slechts incidenteel voor door de aard hiervan en/of de oorzaak. Het gaat hierbij om o.a. de effecten van periodieke herzieningen van voorzieningen, de financiële consequenties van uitspraken op beroeps- en bezwaarschriften die niet voorzien kunnen worden en terugontvangen bedragen. Deze zaken, welke niet zijn begroot, worden separaat gepresenteerd om de vergelijkbaarheid over de jaren heen eenvoudiger te maken.

Kredieten

De kredieten hebben betrekking op uitgaven gerelateerd aan activiteiten die zorgen voor veranderingen in de natuur- en recreatiegebieden, zoals investeringen met maatschappelijk nut in de openbare ruimte. Deze uitgaven worden gedekt vanuit bijdragen derden (subsidies, bijdragen) en/of onttrekkingen aan de algemene of bestemmingsreserves. Investerings in maatschappelijk nut boven de € 25.000 worden geactiveerd, het gedeelte van het toegezegde krediet wordt bij gereedkomen van de investering overgeheveld naar de nog in te stellen reserve afschrijvingen maatschappelijk nut investeringen.

Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves

Dit onderdeel omvat alle mutaties (stortingen en onttrekkingen) in de reserves.

Structureel evenwicht

In verband met de aanscherping van het financieel toezicht is in de begroting en de meerjarenraming het structureel en reëel evenwicht geïntroduceerd. Het BBV is aangepast, zodat Algemeen Bestuur en financieel toezichthouder kunnen vaststellen of sprake is van een structureel en reëel evenwicht in de begroting en de meerjarenraming. Algemeen uitgangspunt is dat structurele lasten en baten die lasten en baten zijn die betrekking hebben op posten of beleid met een looptijd van meer dan drie jaar. Toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves worden als incidenteel beschouwd, tenzij het gaat om reguliere onttrekkingen aan financieringsreserves c.q. dekkingsreserves (kapitaallasten) of om onttrekkingen uit een daartoe toereikende (bestemmings)reserve gedurende een periode van minimaal 3 jaar met als doel het dekken van structurele lasten. Het structureel en reëel begrotingsevenwicht wordt berekend door de totale lasten en baten te verminderen met de incidentele lasten en baten. Het saldo dat overblijft moet positief zijn (de structurele baten zijn dan groter dan de structurele lasten).

Het overzicht van structurele toevoegingen en onttrekkingen is opgenomen in de toelichting op de meerjarenraming.

Uiteenzetting van de financiële positie (geprognosticeerde balans)

De financiële positie in meerjarenperspectief blijkt uit de geprognosticeerde balanscijfers voor de jaren 2021 tot en met 2024. Ter vergelijking zijn de balanscijfers van de jaarrekening 2019 vermeld.

Bedragen x € 1.000

Totaaloverzicht	Rekening 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
ACTIVA						
Materiële vaste activa	2.536	2.497	2.458	2.421	2.388	2.355
Financiële vaste activa	-	-	-	-	-	-
Vlottende activa	3.138	2.943	2.932	2.776	2.923	2.923
Totaal activa	5.674	5.440	5.390	5.197	5.311	5.278
PASSIVA						
Reserves	3.951	4.070	4.091	4.047	4.068	4.089
(Geraamd) resultaat	-	-	-	-	-	-
Voorzieningen	1.072	764	738	635	773	764
Langlopende schulden	408	363	318	272	227	182
Vlottende passiva	243	243	243	243	243	243
Totaal passiva	5.674	5.440	5.390	5.197	5.311	5.278

Toelichting op de uiteenzetting van de financiële positie

De uitgangspunten, die bij het samenstellen van deze begroting zijn gehanteerd, zijn vermeld in hoofdstuk 2 van deze begroting.

Materiële vaste activa

De afname in de materiële vaste activa betreft de jaarlijkse afschrijvingen.

Financiële vaste activa

Niet van toepassing.

Vlottende activa

De vlottende activa is bepaald door het verschil te nemen tussen het “totaal passiva per jaar” minus het totaal van de materiële vaste activa.

Reserves

Bedragen x € 1.000

Staat van reserves	Saldo 1-1-2020	Resultaat bestemming	Toevoe- gingen	Onttrek- kingen	Saldo 31-12-2020	Toevoe- gingen	Onttrek- kingen	Saldo 31-12-2021
Algemene Reserve	945	313		180	1.078			1.078
BESTEMMINGSRESERVES								
Investeringsreserve	1.488		10	81	1.417			1.417
Reserve herinrichting Zuidelijk Randpark	460				460			460
Reserve Voorfinanciering Johannapolder I	726				726			726
Reserve Voorfinanciering Johannapolder II	108		19		127	8		135
Reserve Vervangingsinvesteringen	50				50			50
Reserve Pendrechtse Molen	174	10	28	-	212	28	15	225
Subtotaal bestemmingsreserves	3.006		57	81	2.992	36	15	3.013
Totaal	3.951	313	57	261	4.070	36	15	4.091

Bedragen x € 1.000

Meerjarig perspectief staat van reserves	Saldo 31-12-2021	Toevoe- gingen	Onttrek- kingen	Saldo 31-12-2022	Toevoe- gingen	Onttrek- kingen	Saldo 31-12-2023	Toevoe- gingen	Onttrek- kingen	Saldo 30-12-2024
Algemene Reserve	1.078			1.078			1.078			1.078
BESTEMMINGSRESERVES										
Investeringsreserve	1.417	-		1.417			1.417			1.417
Reserve herinrichting Zuidelijk Randpark	460			460			460			460
Reserve Voorfinanciering Johannapolder I	726			726			726			726
Reserve Voorfinanciering Johannapolder II	135	8		143	8		151	8		159
Reserve Vervangingsinvesteringen	50			50			50			50
Reserve Pendrechtse Molen	225	28	80	173	28	15	186	28	15	199
Subtotaal bestemmingsreserves	3.013	36	80	2.969	36	15	2.990	36	15	3.011
Totaal	4.091	36	80	4.047	36	15	4.068	36	15	4.089

ALGEMENE RESERVE

De algemene reserve heeft als belangrijkste functie het vormen van een buffer voor financiële tegenvallers.

BESTEMMINGSRESERVES

a) Investeringsreserve

Het doel van de Investeringsreserve is het dekken van investeringskosten van de (land)inrichting van diverse nieuwe gebieden.

b) Bestemmingsreserve herinrichting Zuidelijk Randpark

De Reserve Herinrichting Zuidelijk Randpark is bestemd voor het gelijknamige recreatiegebied op de grens van de gemeenten Barendrecht en Rotterdam. Het park ligt pal ten noorden van de A15/Betuwespoorlijn en bestaat uit verschillende deelgebieden. Met deze reserve worden de kosten gedekt die nodig zijn om het Zuidelijk Randpark opnieuw in te richten als recreatiegebied.

c) Reserve vervangingsinvesteringen.

Deze reserve is ingevoerd in 2015. In de meerjarenraming zijn voor 2020 geen onttrekkingen gepland.

d) Reserve Pendrechtse Molen

Deze reserve is gevormd bij de jaarrekening 2015 ter vervanging van de voorziening Pendrechtse Molen. De voorziening voldeed niet aan de financieel-technische eisen die hier wettelijk aan gesteld worden.

Voorzieningen

Staat van voorzieningen	Saldo 1-1-2020	Toevoegingen	Onttrekkingen	Saldo 31-12-2020	Toevoegingen	Onttrekkingen	Saldo 31-12-2021
Voorziening Groot Onderhoud	1.072	550	857	765	550	577	738
Totaal	1.072	550	857	765	550	577	738

Meerjarig perspectief verloop voorzieningen

Meerjarig perspectief verloop voorzieningen	Saldo 31-12-2021	Toevoegingen	Onttrekkingen	Saldo 31-12-2022	Toevoegingen	Onttrekkingen	Saldo 31-12-2023	Toevoegingen	Onttrekkingen	Saldo 30-12-2024
Voorziening Groot Onderhoud	738	550	652	636	550	413	773	550	559	764
Totaal	738	550	652	636	550	413	773	550	559	764

Voorziening groot onderhoud

Groot Onderhoud is noodzakelijk ten einde de duurzame instandhouding van de gebieden te garanderen. Regulier onderhoud kent een jaarlijkse cyclus. Groot Onderhoud heeft een cyclus groter dan één jaar. Voor het verrichten van groot onderhoud is een voorziening Groot Onderhoud beschikbaar. Het doel van deze voorziening is de lasten van groot onderhoud gelijkmatig over de jaren te verdelen.

Langlopende schulden

Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer

De stand van de langlopende schulden is bepaald door per lening rekening te houden met het betreffende verloopschema.

Vlottende passiva

De vlottende passiva zijn in de meerjarenraming constant gehouden.

Meerjarenraming

Overzicht van baten en lasten in meerjarig perspectief	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Lasten en baten gewone bedrijfsvoering				
Programma 1. Beheer, onderhoud en exploitatie gebieden	2.899.600	2.897.600	2.895.599	2.893.599
Programma 2. Ontwikkeling	122.400	122.400	122.400	122.400
Algemene Dekkingsmiddelen	-	-	-	-
Overhead	283.000	283.000	283.000	283.000
Baten gewone bedrijfsvoering				
Programma 1. Beheer, onderhoud en exploitatie gebieden	735.200	735.200	735.200	735.200
Programma 2. Ontwikkeling	-	-	-	-
Algemene Dekkingsmiddelen	2.701.914	2.617.316	2.617.315	2.617.315
Overhead	-	-	-	-
Saldo gewone bedrijfsvoering	132.114	49.516	51.516,00	53.516
Kredieten				
Lasten kredieten	-	-	-	-
Baten kredieten (bijdragen derden)	-	-	-	-
Saldo kredieten	-	-	-	-
Totaal saldo van baten en lasten	132.114	49.516	51.516	53.516
Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves				
Toevoeging reserves	147.114	64.516	66.516	68.516
Onttrekking reserves	15.000	15.000	15.000	15.000
Saldo toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	132.114-	49.516-	51.516-	53.516-
Resultaat	-	-	-	-

Grondslagen voor de meerjarenbegroting

De grondslagen voor de ramingen in de meerjarenbegroting zijn vermeld in hoofdstuk 2 “Uitgangspunten”.

Structureel evenwicht

Voor een toelichting op het begrip “structureel evenwicht” wordt verwezen naar de toelichting bij het overzicht van baten en lasten (zie het begin van dit hoofdstuk).

De berekening van het structurele begrotingssaldo voor de jaren 2021 tot en met 2024 blijkt uit het volgende overzicht.

Bedragen x 1.000

	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Geraamd resultaat	-	-	-	-
Geraamde incidentele lasten en baten per programma	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Incidentele lasten				
Programma 2				
Totaal	-	-	-	-
Incidentele baten				
Programma 1				
Ontrekking reserve onderhoud Pendrechtse Molen	15.000	15.000	15.000	15.000
Programma 2				
Totaal	15.000	15.000	15.000	15.000
Structureel saldo van de begroting	15.000-	15.000-	15.000-	15.000-

In het structureel saldo van de begroting zijn de volgende structurele toevoegingen en onttrekkingen aan reserves begrepen.

Structurele toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Structurele toevoegingen				
- Investeringsreserve	-	-	-	-
- Reserve voorfinanciering Johannapolder II	8	8	8	8
- Reserve Pendrechtse Molen	28	28	28	28
Totaal	36	36	36	36
Structurele onttrekkingen				
- Reserve Pendrechtse Molen	15	80	15	15
Totaal	15	80	15	15

6 Bijlagen

Bijlage “Programma’s, producten en taakvelden”.

TAAKVELDEN BEGROTING 2020			
Verdeling taakvelden	lasten 2021	baten 2021	saldo 2021
Beheer, onderhoud en exploitatie gebieden			
5.7 - Openbaar groen en (openlucht) recreatie	2.329.300	92.200	2.237.100-
<i>Gebiedsbeheer</i>	2.329.300	92.200	2.237.100-
5.7 - Openbaar groen en (openlucht) recreatie	371.700	643.000	271.300
<i>Economisch beheer</i>	371.700	643.000	271.300
5.7 - Openbaar groen en (openlucht) recreatie	174.200	-	174.200-
<i>Regelgeving & Handhaving</i>	174.200	-	174.200-
5.7 - Openbaar groen en (openlucht) recreatie	24.400	-	24.400-
<i>Communicatie</i>	24.400	-	24.400-
Totaal Beheer, onderhoud en exploitatie gebieden	2.899.600	735.200	2.164.400-
Ontwikkeling			
5.7 - Openbaar groen en (openlucht) recreatie	122.400	-	122.400-
<i>Planvorming & gebiedsontwikkeling</i>	122.400	-	122.400-
Totaal Ontwikkeling	122.400	-	122.400-
Algemene dekkingsmiddelen			
0.5 - Treasury	-	-	-
<i>Algemene dekkingsmiddelen</i>	-	-	-
5.7 - Openbaar groen en (openlucht) recreatie	-	1.273.365	1.273.365
<i>Bijdrage van de provincie Zh en gemeente Rotterdam</i>	-	1.273.365	1.273.365
Totaal Algemene dekkingsmiddelen	-	1.273.365	1.273.365
Overhead			
0.4 - Overhead	110.600	-	110.600-
<i>Bestuursproducten</i>	110.600	-	110.600-
0.4 - Overhead	68.000	-	68.000-
<i>Juridische ondersteuning en advisering</i>	68.000	-	68.000-
0.4 - Overhead	104.400	-	104.400-
<i>Financiën</i>	104.400	-	104.400-
Totaal Overhead	283.000	-	283.000-
Saldo gewone bedrijfsvoering	3.305.000	2.008.565	1.296.435-
Kredieten			
5.7 - Openbaar groen en (openlucht) recreatie			
Saldo kredieten	-	-	-
Totaal saldo van batens en lasten	3.305.000	2.008.565	1.296.435-
Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves			
0.8 - Overige batens en lasten			
Totaal Beheer, onderhoud en exploitatie gebieden	128.114	15.000	113.114-
Totaal Ontwikkeling	19.000	-	19.000-
Saldo toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	147.114	15.000	132.114-
Resultaat	3.452.114	2.023.565	1.428.549-
Algemene Dekkingsmiddelen			
0.11 Deelnemersbijdrage		1.428.549	
Totaaltelling lasten en batens	3.452.114	3.452.114	

Bijlage “Samenvatting bedragen per taakveld”

Verdeling taakvelden	lasten 2021	baten 2021	saldo 2021
0.4 - Overhead	283.000	-	283.000-
0.5 - Treasury	-	-	-
0.8 - Overige baten en lasten	147.114	15.000	132.114-
5.7 - Openbaar groen en (openlucht) recreatie	3.022.000	2.008.565	1.013.435-
0.11 - Resultaat van de rekening baten en lasten	-	1.428.549	1.428.549
Totaaltelling lasten en baten	3.452.114	3.452.114	-

Bijlage "Conversiestaat"

Productomschrijving	BEGROTING 2020			Taakveld
	lasten 2020	baten 2020	saldo 2020	
Beheer, onderhoud en exploitatie gebieden				
Dienstverlening SBB	709.400		709.400-	5.7
Materiële lasten	1.718.798	92.200	1.626.598-	
<i>Gebiedsbeheer</i>	2.428.198	92.200	2.335.998-	
Dienstverlening SBB	52.600		52.600-	5.7
Materiële lasten	315.300	635.700	320.400	
<i>Economisch beheer</i>	367.900	635.700	267.800	
Dienstverlening SBB	171.000		171.000-	5.7
Materiële lasten	800	-	800-	
<i>Regelgeving & Handhaving</i>	171.800	-	171.800-	
Dienstverlening SBB	12.000		12.000-	5.7
Materiële lasten	12.000	-	12.000-	
<i>Communicatie</i>	24.000	-	24.000-	
Totaal Beheer, onderhoud en exploitatie gebieden	2.991.898	727.900	2.263.998-	
Ontwikkeling				
Dienstverlening SBB	120.700		120.700-	5.7
Materiële lasten	-	-	-	
<i>Planvorming & gebiedsontwikkeling</i>	120.700	-	120.700-	
Totaal Ontwikkeling	120.700	-	120.700-	
Algemene dekkingsmiddelen				
Bank- en treasurykosten	500		500-	0.5
Onvoorziene lasten			-	5.7
<i>Algemene dekkingsmiddelen</i>	500	-	500-	
Bijdrage van de provincie ZH		407.400	407.400	5.7
Bijdrage gemeente Rotterdam	-	854.373	854.373	5.7
<i>Bijdragen</i>	-	1.261.773	1.261.773	
Totaal Algemene dekkingsmiddelen	500	1.261.773	1.261.273	
Overhead				
Dienstverlening SBB	106.500		106.500-	0.4
Materiële lasten	2.600	-	2.600-	
<i>Bestuursproducten</i>	109.100	-	109.100-	
Dienstverlening SBB	63.700		63.700-	0.4
Materiële lasten	3.400	-	3.400-	
<i>Juridische ondersteuning en advisering</i>	67.100	-	67.100-	
Dienstverlening SBB	65.800		65.800-	0.4
Materiële lasten	11.700	-	11.700-	
<i>Financiën</i>	77.500	-	77.500-	
Totaal Overhead	253.700	-	253.700-	
Saldo gewone bedrijfsvoering	3.366.798	1.989.673	1.377.125-	
Kredieten				
Totaal Beheer, onderhoud en exploitatie gebieden	-	-	-	
Totaal Ontwikkeling	-	-	-	
Totaal Algemene Dekkingsmiddelen	-	-	-	
Totaal Overhead	-	-	-	
Saldo kredieten	-	-	-	
Totaal saldo van batens en lasten	3.366.798	1.989.673	1.377.125-	
Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves				
Totaal Beheer, onderhoud en exploitatie gebieden	27.700	15.000	12.700-	
Totaal Ontwikkeling	19.000	-	19.000-	
Totaal Algemene Dekkingsmiddelen	-	-	-	
Totaal Overhead	-	-	-	
Saldo toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	46.700	15.000	31.700-	
Resultaat	3.413.498	2.004.673	1.408.825-	
Algemene Dekkingsmiddelen				
Deelnemersbijdrage		1.408.825		0.11
Totaaltelling lasten en batens	3.413.498	3.413.498		